

מ"ת 46471/05/14 - מדינת ישראל נגד י. י.

בית משפט השלום בטבריה

בפני כב' השופט ניר מישורי לב טוב

מ"ת 46471-05-14 מדינת ישראל נ' י.י. (עציר)

09 יוני 2014

המבקשת

מדינת ישראל

נגד

המשיב

י. י. (עציר)

נוכחים:

מטעם המבקשת עו"ד תומר בן חמו

מטעם המשיב הובא. ע"י עו"ד דיאב מהסנגוריה הציבורית

החלטה

בפני בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים, בהתאם לסעיף 21 (א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי, (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים").

נגד המשיב הוגש כתב אישום בגין עבירות סחיטה באיומים.

מכתב האישום שהוגש כנגד המשיב עולה כי מ. ו. י. (להלן: "המתלוננים") הינם הוריו של השיב אשר מתגורר עימם בביתם ב... (להלן: "הבית").

בתאריך 20/5/14 סמוך לשעה 18:12 הגיע המשיב אל הבית תוך שהוא צועק ומשתולל ומאיים על המתלוננים לפגיעה שלא כדין בגופם כדי להניעם להביא לו כסף בכך שאמר להם " אני אנקום בכם

אם לא תביאו לי כסף".

כשלושה חודשים עובר לעובדות המתוארות לעיל בכתב אישום זה במספר הזדמנויות במועדים לא ידועים למאשימה נוהג היה הנאשם לאיים על המתלוננת כדי להניעה להביא לו כסף בכך שהיה אומר לה " תני לי כסף אם תלכי לביטוח לאומי אני אנקום בך".

טענות הצדדים:

עמוד 1

טיעוני המבקשת :

המבקשת עותרת למעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו. לטענת המבקשת קיימות ראיות טובות לכאורה להוכחת האשמה המיוחסת למשיב אשר בין היתר כוללות את הודעת המתלוננים (הוריו של המשיב) ואחותו אשר נכחה במקום.

המבקשת טוענת עוד, כי קיימת עילת מעצר בשל מסוכנותו של המשיב. זאת לאור החשש כי המשיב סובל ממחלת נפש וכי מדובר בדרישת כספים, המשיב מטופל תרופתית עקב בעיה נפשית ממנה סובל, נוטל כדורים ומשתמש באלכוהול. כל אלו מגבירים מסוכנותו כלפי הוריו.

טיעוני ב"כ המשיב לעניין הראיות לכאורה :

בדיון שהתקיים ביום 1/6/14 הסכים ב"כ המשיב כי קיימות ראיות לכאורה כנגד המשיב אך טען כי על רקע סכסוך כספי בין המשיב להוריו אשר לא נחקר עד תום במסגרת חקירת המשטרה יתכן ובסופו של יום יוכיח המשיב כי מדובר בכסף אשר זכאי לו כדין עקב העברת מכוניתו לידי ההורים ומכאן כי אין מדובר בעבירת סחיטה באיומים.

להלן תמצית טענותיו של ב"כ המשיב לעניין הראיות לכאורה.

ב"כ המשיב מסכים כי קיימות ראיות לכאורה לעצם אמירתם של המילים המיוחסות למשיב בכתב האישום אך טוען כי אין מדובר בסחיטה או איומים שכן לטענת המשיב הוריו חייבים לו 16,000 ₪ והוא מבקש לקבל כספו על פי דין בחזרה. לטענת ב"כ המשיב הטענה לא נבדקה עד תום ולכן יתכן כי מדובר בגירסה אמיתית. עוד טען כי המילה "יתנקם" אינה מהווה איום וציין כי אימו של החשוד סרבה לבצע עימו עימות וכן המודיע אילן סירב למסור עדות בעניין.

טיעוני ב"כ המשיב לעניין מסוכנות המשיב

ב"כ המשיב טען כי המשיב אינו מסוכן להוריו שכן ההורים מציינים במפורש כי לא נוהג בהם או ברכושם באלימות פיסית. כמו כן אחותו של המשיב לא מציינת כי נוטל סמים מסוכנים אלא כדורים.

לאור כך מבקש ב"כ המשיב לשחרר החשוד בחלופת מעצר לבית אחיו א. י. אשר ישמור עליו ובשעות בהם יצא האח את ביתו ישמור עליו ערב נוסף. במהלך חקירת הערבים המוצעים שונתה הצעת ב"כ המשיב לכך שהמשיב ישהה בפיקוח האח א. בכל שעות היממה לרבות יציאה לתפילות בכולל ובאם ידרש האח לצאת לפעילות אחרת ישהה המשיב בבית האח בליווי הערב הנוסף.

דין והכרעה:

בבוא בית המשפט להכריע בבקשת מעצר עד תום ההליכים, בהתאם לסעיף 21 לחוק המעצרים, עליו לבחון את שאלת קיום ראיות לכאורה, עילת מעצר וחלופת מעצר.

ראיות לכאורה:

בית-המשפט הבחון את קיומן של ראיות לכאורה לשם גיבוש השלעילת מעצר, אינו נדרש, אלא לבחון האם דיבראיות אשר הובאו בפניו, באמת כונה בהלך המשפט, כדי להוכיח את אשמת הנאשם מעבר לכל ספק סביר (ראה: בש"פ 8087/95 שלמה זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד (2) 133, 148).

בשלב הלכאורי, אין די בהצבעה על סתירות בדברי העדים, אלא יש להראות כי הסתירות גלויות על פניהן, וכי הן מקעקעות את הגרסה באופן שלא יאפשר ליתן בה כל אמון ויציגה כמשוללת יסוד. ראו לעניין זה:

"על מנת לכרסם כרסום של ממש בפוטנציאל הראייתי הגלום בראיות בשלב הלכאורי, אין די בהצבעה על סתירות בדברי העדים, אלא יש להראות כי הסתירות גלויות על פניהן, וכי הן מקעקעות את הגרסה באופן שלא יאפשר ליתן בה כל אמון ויציגה כמשוללת יסוד (ראו: בש"פ 385/11 ציון נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 20.1.11) (להלן: עניין ציון); בש"פ 9376/09 פלוני נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 1.12.09))."
(בש"פ 352/11 ארז איאסי ברי נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 25.1.11). פסקה 9 להחלטה).

מהכלל אל הפרט :

1. ב"כ המשיב אישר בטיעונו כי קיימות ראיות לכאורה כנגד המשיב לעצם האמירות כי יתנקם בהוריו אם לא יביאו לו כסף וכי אמר לאימו במספר הזדמנויות כי אם תלך לביטוח לאומי ולא תיתן לו הכסף הוא ינקום בה".
2. סעיף 192 לחוק העונשין קובע כי "המאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו. בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו, דינו מאסר שלוש שנים."
3. לאור גירסתו של המשיב בחקירתו כי מכחיש עצם אמירת הדברים יקשה לקבל את טענת ב"כ המשיב כי אמירה מצד המשיב כי "יתנקם" במתלוננים עשויה להוות אמירה לגיטימית בלא כוונה להפחיד או לאיים על המתלוננים.
4. גם בבחינה לשונית עולה שאמירה זו מגלמת בתוכה איום גלוי בפגיעה בגוף, חירות, נכסים וכד' העונה להגדרת איום.
5. הן אביו והן אימו של המשיב מעידים כי נוהג לאיים באופן תדיר עליהם כי יתנקם בהם על מנת שיעבירו לידיו כספים וכך גם אחותו של המשיב, א, אשר היתה עדה לאחד האירועים נשוא כתב האישום.
5. מעיון בהודעת האחות אילנה עולה כי המשיב הוא שחייב כספים לבני משפחתו ולא להיפך. עם זאת לא נעלמה מעיני העובדה כי היחידה החוקרת לא עמדה על בירור הסוגיה הכספית ואף הורי המשיב לא עומתו עם טענותיו. עדיין, רכיבי עבירת הסחיטה כוללת איום במטרה להניע אדם לעשות מעשה ולענייננו איום לכאורה המשיב על הוריו במטרה להניעם למסור לידיו כספים.
6. ב"כ המשיב טען למחדל חקירתי בשעה שהמודיע לא נחקר אך מעיון במזכר החוקר מיום 20/5/14 עולה כי המודיע - אחיו של המשיב סירב להגיע למסירת עדות.

7. לאור האמור לעיל אני קובע כי קיימות ראיות לכאורה כנגד המשיב לביצוע עבירות מתמשכות של סחיטה באיומים כנגד הוריו המתלוננים.

עילת מסוכנות:

סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 קובע כי:

"(א) הוגש כתב אישום, רשאי בית המשפט שבפניו הוגש כתב האישום לצוות על מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים המשפטיים, אם נתקיים אחד מאלה:

(1) בית המשפט סבור, על סמך חומר שהוגש לו, כי נתקיים אחד מאלה:

(א) קיים יסוד סביר לחשש ששחרור הנאשם או אי-מעצרו יביא לשיבוש הליכי משפט, להתחמקות מהליכי שפיטה או מריצוי עונש מאסר, או יביא להעלמת רכוש, להשפעה על עדים או לפגיעה בראיות בדרך אחרת;

(ב) קיים יסוד סביר לחשש שהנאשם יסכן את בטחונו של אדם, את בטחון הציבור, או את בטחון המדינה; (ג) הואשם הנאשם באחד מאלה:

... (5) עבירת אלימות בבן משפחה כמשמעותו בחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991, חזקה כי מתקיימת העילה האמורה בסעיף קטן (ב), אלא אם כן הוכיח הנאשם אחרת. לציון כי בהגדרת "בן משפחה" בחוק למניעת אלימות במשפחה נמנה גם הורה.

משקבעתי כי קיימות ראיות טובות לכאורה כנגד המשיב לביצוע העבירות המיוחסות לו בכתב האישום ניכר כי מתקיימת במקרה זה עילת מסוכנות המבוססת על שני טעמים עיקריים:

- א. עילת מסוכנות סטטוטורית הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(5) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996 (הלן: "חוק המעצרים") בגין עבירות אלימות במשפחה.
- ב. יש במעשיו של המשיב כדי חשש לשלום המתלוננים וזאת לאור -

- (1). המתלוננים מתארים מצב לפיו המשיב נוהג לצרוך אלכוהול באופן מוגזם. אימו אומרת עליו: "כל הזמן הוא שיכור. יוצא מהבית בשעה 09:30, 10:00 וחוזר שיכור וכשהוא שיכור הוא לא זוכר מה הוא עושה והוא צועק ומאיים..." המשיב מאשר בעדותו כי נוהג לשתות אלכוהול ומדגיש כי "יש אלכוהול אלכוהול ויש בירות" וכי נוהג לשתות פעמיים בשבוע.
- (2). בני משפחתו של המשיב מציינים כי הינו מכור לכדורים ממכרים אשר מקבל עבורם מרשם וכאשר מסיים צריכתם באמצע החודש הוא מתחיל לרכוש כדורים באופן לא חוקי וזה הרקע לסחיטת הוריו. אומרת אימו: "כשלוקח יותר מדי כדורים הוא רדום ולא יודע מה הוא מדבר וכשאין לו כדורים הוא צועק ומתעצבן ומקלל..."
- (3). לכל אלו יש להוסיף רקע פסיכיאטרי של אשפוז פסיכיאטרי בעבר וטיפול תרופתי עד לאחרונה.
- (4). לא נעלמה מעיני אימרת ההורים כי המשיב לא גרם נזק ולא נקט כנגדם עד כה באלימות פיזית. עם זאת עולה מדברי המתלוננים הקשישים כי הינם חוששים שהמשיב יפגע בהם פיזית ויפגע ברכושם על רקע התמכרותו לכדורים, לטיפה המרה ואיומיו.

חלופת מעצר

קובע :

"(ב) בית המשפט לא יתן צו מעצר לפי סעיף קטן (א) אלא אם כן נוכח, לאחר ששמע את הצדדים, שיש ראיות לכאורה להוכחת האשמה, ולענין סעיף קטן (א)(1), לא יצווה בית המשפט כאמור, אלא אם כן נתקיימו גם אלה:

(1) לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם, פחותה".

ב"כ המשיב עותר לשחרור המשיב בתנאי מעצר בית מלא חלקי בבית אחיו א. , יתלווה לאח א. ל"כולל" אליו יוצא האח מדי יום לתפילה ולימוד ובשעות שהאח נדרש לפעילות אחרת יפקח עליו חברו ד. זכאי בבית האח א..

לאחר ששמעתי את הערבים מצאתי כי אין החלופה המוצעת יכולה לאיין מסוכנות המשיב כלפי בני משפחתו בכלל והוריו בפרט וזאת מהטעמים הבאים :

אמון בית המשפט בנאשם

"שאלת השחרור לחלופת מעצר תלויה, במידה מרובה, ביכולת ליתן בנאשם אמון. זו מוסקת, בין היתר, מעברו של הנאשם, מהתנהגותו של הנאשם במהלך האירועים נושא כתב האישום ולאחריהם; ומנסיבותיו הפרטניות של המקרה המובא לפתחו של בית המשפט (ראו: בש"פ 1352/07 פאחל נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 15.4.10); בש"פ 2737/10 שטרית נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 22.2.07))." [בש"פ 352/11 ארז איאסי ברי נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 25.1.11), פסקה 13].

"כידוע, שחרורו של נאשם לחלופת מעצר מבוססת על היכולת ליתן אמון בנאשם (ראו למשל: בש"פ 1352/07 פאחל נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 22.2.2007); בש"פ 4574/07 מדינת ישראל נ' אבוקיעאן ([פורסם בנבו], 28.5.2007)). עברו הפלילי של העורר מלמד כי לא ניתן לתת בו אמון כי לא יפר את תנאי מעצר הבית. לכך יש לצרף את העובדה שחלופת המעצר שהוצעה אינה נראית לי כזו שיש בה כדי להשיג את מטרת המעצר, בין היתר לאור העובדה כי אחת הערבות הינה אחותו הצעירה של העורר, אשר שירות המבחן עצמו העריך כי "לא יהיה נכון להטיל עליה תפקיד סמכותי ואחראי כלפי אחיה הבכור". [בש"פ 2911/08 שוקרון נ' מדינת ישראל, (10.4.08) פסקה 16].

"בבסיסו, שחרור בערובה הוא מעין חוזה אמון בין המשוחרר לבין בית המשפט. המשוחרר מתחייב לכך שיעמוד בתנאים ובית המשפט, בהנחה שהוא נותן בו אמון- מורה על שחרורו. כל האמצעים הנוספים, יהיו אלו מפקחים בשר ודם או איזוק אלקטרוני, אינם אלא חישובים שנועדו להבטיח את קיומו של החוזה, אולם

אינם יכולים להוות את בסיסו" [בבש"פ 9854/06 עאטיאס נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 13.12.06), פסקה 16].

לענייננו, עברו הפלילי של המשיב מכביד למדי. ההליכים כנגדו הופסקו בשל מחלת נפש בגין עבירות הפרת הוראה חוקית, באמתחתו הרשעות קודמות בעבירות התחזות לאחר, הפרעה לשוטר (מס' עבירות) והעלבת עובד ציבור המלמדים על היעדר מורא מפני החוק ואוכפיו. זאת לצד הרשעות קודמות בעבירות תקיפה הגורמת חבלה של ממש, החזקת סכין, מס' עבירות איומים והיזק במזיד לרכוש.

בשים לב לכל אלו ובהתייחס לטענות לפיהן המשיב נוהג לשתות לשוכרה, לצרוך כדורים ממכרים והרקע הפסיכיאטרי סבורני כי לא ניתן לתת אמון במשיב, במצבו הנוכחי, כי יעמוד בתנאי השחרור בערובה.

עוד אציין כי לאחר בדיקת החלופה המוצעת מצאתי כי אינה ראוייה ואינה יכולה לאיין מסוכנות המשיב, הכל מן הטעמים הבאים:

א. החלופה המוצעת מרוחקת **150 מטרים** בלבד מבית המתלוננים!

מדובר במרחק שאדם סביר גומע בהליכה רגלית בדקות ספורות בלבד. גם אם המפקח יעשה תפקידו ויתקשר למשטרה בעת הפרה יכול המשיב להגיע לבית המתלוננים בזמן כה קצר ומבלי שיהיה בידי המשטרה למנוע הגעתו זו.

ב. איני מוצא המפקח המוצע העיקרי, אחיו של המשיב מתאים לשמש כמפקח בעניינו של המשיב. כאשר נשאל האח א. מדוע לא סר למשטרה לצורך מסירת עדות טען בתחילה כי נאמר לו שהמשטרה התקשרה ולא ענה וכי רצה לעזור אך לאחר שהתובע מעמתו עם המזכר לפיו החוקר דיבר עימו וביקש כי יגיע לתחנת המשטרה למסור עדותו נזכר האח כי אכן החוקר דיבר איתו אך שולל כי התבקש להגיע ולמסור עדות. סרובו של האח למסור עדות הגם שלטענתו לא שמע את דברי הסחיטה נובע על פי מזכר החוקר מאי רצונו של האח א. לראות את אחיו מגיע לכלא בתיק זה. במצב זה ולאור חוסר בשיתוף פעולה, שיתוף פעולה המצופה מכל אזרח למסור עדות כאשר מתבקש על ידי המשטרה סבורני כי קיים ספק ממשי באם האח א. אכן יזעיק המשטרה ברגע האמת באם יפר המשיב את תנאי השחרור בערובה.

ג. הערב המשני מר ד. זכאי מעיד על יחסיו עם המשיב כ"קרוב רחוק" וכי "אני מכיר אותו מרחוק". כאשר שמע מהם השעות בהם מצופה כי ישמור על המשיב אמר: "אני רוצה לעזור לו אבל יש לי משפחה ואני לא במעצר, אני יכול שהוא יהיה אצלו אבל יש לו משפחות אנחנו לא בבית סוהר. אני יכול אבל אני לא יכול לשבת כל השעות האלו בביתו". מעדותו של המפקח זכאי התרשמתי כי אינו מבין את גודל וכובד המשימה והמטלה אשר מבקש ליטול על עצמו ואף לא היסס להביע מורת רוחו בתחילת דבריו מהאחריות וההקרבה הנדרשים. ספק בעיני באם ערב זה יכול לפקח נאמנה על המשיב ואף ספק רב באם המשיב יסור למרותו לאור קרבתם ה"קרובה - רחוקה" כפי שמתאר הערב המוצע.

לאור כל האמור לעיל בהתייחס לקיומן של ראיות לכאורה כנגד המשיב, מסוכנות המשיב כלפי המתלוננים והחלופה המוצעת אשר אינה מספקת ולו מענה מינימאלי למסוכנות המשיב באשר הינה קרובה גיאוגרפית באופן קיצוני ומבוססת על מפקחים שאינם מתאימים לפיקוח על המשיב **אני מורה על מעצר המשיב עד תום ההליכים**

ניתנה והודעה היום י"א סיוון תשע"ד, 09/06/2014 במעמד הנוכחים.

ניר מישורי לב טוב, שופט